

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Мукачівська міська рада
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II (Україна)
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в м. Освенцім (Республіка Польща)

**VI МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ**

Збірник тез доповідей

29 березня 2022 р.

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Mukachevo City Council
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute (Ukraine)
Cavalry Captain Witold Pilecki State University of Malopolska in Oświęcim
(Republic of Poland)**

**VI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
CONFERENCE**

**«FINANCIAL REGULATION OF
CHANGES IN THE ECONOMY OF
UKRAINE»**

29 March 2022

Mukachevo

УДК 336.13.025.12(477)(043.2)

Ф59

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)*

Програмний комітет:

Щербан Тетяна Дмитрівна – ректор Мукачівського державного університету, доктор психологічних наук, професор.

Джоанна Стуглік – директор Інституту управління та виробничого машинобудування, Малопольський державний університет імені Вітольда Білецького, м. Освенцім.

Гоблик Володимир Васильович – перший проректор Мукачівського державного університету, доктор економічних наук, професор.

Кобаль Василь Іванович – проректор з науково-педагогічної роботи, Мукачівський державний університет, кандидат педагогічних наук, доцент.

Герц Мирослав Мирославович – начальник бюджетного відділу фінансового управління виконавчого комітету Мукачівської міської ради.

Черничко Тетяна Володимирівна – завідувач кафедри економіки та фінансів, Мукачівський державний університет, доктор економічних наук, професор.

Організаційний комітет:

Стегней М. І. – д.е.н., проф., Нестерова С. В. – к.е.н., доц., Гладинець Н. Ю. – к.е.н., доц., Лінтур І. В. – к.е.н., доц., Петричко М. М. – к.е.н., доц., Братюк В. П. – к.е.н., доц., Росола У. В. – Ph.D. ст. викл., Михальчинець Г. Т. – ст. викл.

Ф59 Фінансове регулювання зрушень у економіці України: збірник тез доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, Мукачево, 29 березня 2022 р. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2022. – 213 с.

Основною метою проведення конференції є обговорення та пошук рішень актуальних проблем здійснення фінансового регулювання зрушень в економіці України, обмін дослідницьким досвідом та публікація результатів наукових досліджень. Подані матеріали містять методологічні та методичні підходи, що можуть заслуговувати на увагу широкого кола фахівців.

Організаційний комітет вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення.

Редакція збірника не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, за якісний зміст і оформлення авторських рукописів (стилістичні, орфографічні помилки тощо) та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання розглянуті на конференції.

© Мукачівський державний університет, 2022

ЗМІСТ

Секція 1. Особливості розвитку фінансово-кредитної системи в сучасних умовах	
БЕЗРОДНА О. С., ОГОРОДНЯ Є. М. Інформаційно-аналітична система дотримання умов належної обачності у контрагентських відносинах з банками	8
БРАТЮК В. П. Сучасні реалії ринку майнового страхування	11
БРАТЮК В. П., ШЕРШУН В. В. Кібер-страхування як сегмент страхового ринку	13
ВЕЛИКИЙ Р. І. Структура управління конкурентоспроможністю фермерських господарств	16
ВОВЧАК О. Д., АНДРЕЙКІВ Т. Я. Вплив банківських ризиків на фінансову стійкість банківської системи	17
ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю., БИЧКОВА К. С. Валютна лібералізація: переваги та недоліки	19
ГНІДИН Т. Р. Сучасний стан безготівкових розрахунків в Україні	21
ГОЛОВАЧКО В. М., ГОЛОВАЧКО В. В. Поняття та класифікація системи безготівкових розрахунків	25
ГРАБ Ю. Ю. Необхідність страхового захисту в сучасних умовах	28
ЛНТУР І. В. Роль банківських інновацій в системі забезпечення конкурентоспроможності банків	30
НЕСТЕРОВА С. В., КОПЧА В. В. Вплив військових дій на банківську систему України: сьогодення та майбутнє	32
ПЕТРИЧКО М. М. Розвиток органів адміністрування в Україні	35
ПЕТРИЧКО М. М., ХЛАНТА В. В. До питання податків в умовах воєнного стану	38
РУЩИШИН Н. М., МУТЯН І. Є. Капітальне інвестування в Україні: джерела фінансування та проблеми здійснення	40
СКУБА А. М. Проблеми сучасного страхового ринку та шляхи модернізації	42
ЧАЙКОВСЬКА М. П., СТОЯНОВ В. М. Напрямки впливу ефективного ризик-менеджменту на фінансову стійкість банківської системи	45
ЧУЙ І. Р., ГОЛДАК С. М., ДУМА О. І. Економіко-математичне моделювання рівня податкової безпеки	48

Секція 2. Концептуальні засади формування менеджменту і маркетингу в умовах кризової економіки

БОРА Н. Ю. Комерційна діяльність торговельного підприємства в умовах маркетингової орієнтації	52
БАБІЧ В. В., МАКСИМЕНКО Д. В. Економічний аналіз в системі управління підприємством	55
ВЛАСЮК Н. І. Переваги застосування програмно-цільового планування розвитку територій	57
ІРТИЩЕВА І. О., РОМАНЕНКО С. С. Національні особливості організаційно-управлінської системи розвитку спортивно-оздоровчої діяльності	60
КОГУТ В. А. Соціальна відповідальність та зміна контент-стратегії ІТ компаній в LINKEDIN у період російсько-української війни	62
КОЗИК І. М. Структурні перетворення в умовах становлення постіндустріальної економіки: світовий досвід	64
ЛИЗАНЕЦЬ А. Г. Управління економічною стійкістю підприємства	66
ЛІБА Н. С. Світовий досвід реалізації регіональної промислової політики	70
НЕЧИТАЙЛО В. В. Виклики для фермерських господарств у воєнний період	73
ОБЦЬКИЙ А. А. Маркетингова політика в умовах кризової економіки як інструмент підтримки капіталізації підприємств	74

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

ризиків, недостатнього капіталу або недоліків можна було вжити негайних та рішучих заходів щодо зменшення ризику, усунення недоліків або відновлення капіталу.

Водночас, запроваджений в Україні процес наглядових перевірок та оцінок (SREP) потребує доопрацювання з метою забезпечення більш якісної та належної оцінки ризиків при визначенні достатності капіталу. Насамперед це стосується використання обмеженого переліку ризиків, тобто врахування лише базових ризиків (кредитного, ринкового та операційного), що піддаються аналізу в процесі перевірок з боку регулятора, тобто без врахування усіх суттєвих банківських ризиків окремо для кожного банку.

Список використаних джерел

1. Методика оцінки банків під час здійснення безвізного банківського нагляду, схвалена рішенням Правління Національного банку України від 30.01.2018 № 59 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://old.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=95546872>.

УДК 336.7

**Н. Ю. ГЛАДИНЕЦЬ,
К. С. БИЧКОВА**
Мукачівський державний університет

ВАЛЮТНА ЛІБЕРАЛІЗАЦІЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Орієнтація України на ринковий тип економічного розвитку вимагає реформування існуючих підходів та механізмів валютного регулювання. Пошук ефективних інструментів валютного регулювання є одним з ключових орієнтирів у діяльності центрального банку, який покликаний сприяти стабілізації економічного становища України та допомогти сформувати ефективну національну валютну систему. У більшості розвинутих країн світу використовуються ринкові механізми управління валютним ринком та валютною системою, що зумовлює необхідність якісного нормативно-правового забезпечення такого управління з боку держави. Ефективність валютного регулювання залежить від сформованого правового середовища та існуючих тенденцій розвитку державного регулювання валютної системи.

Реалізація валютної політики в Україні базується на ряді законодавчих і нормативно-правових актів. До недавнього часу (до лютого 2019 року) валютне законодавство налічувало більше 100 нормативно-правових актів, які мали в основному дозвільний характер. Водночас діяло більше ніж 10 законодавчих актів, які регламентували здійснення операцій з валютними цінностями.

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

3 лютого 2019 року в Україні кардинально змінилася нормативно-правова база валютного регулювання. Це відбулося в результаті прийнятого 21 червня 2018 року Закону України «Про валюту та валютні операції» [1], а також Постанов Правління НБУ, які регламентують проведення валютних операцій.

На думку науковців, система валютного регулювання та контролю до 2019 року була надміру регульованою, складною та бюрократизованою. Як зазначають дослідники, «валютне законодавство містило суперечності, об'єктивно зумовлені тим, що довго перебувало на стадії формування і не мало чітко вираженої системи побудови валютних норм» [2].

Відкритість вітчизняної економіки та її адаптація до світового економічного простору зумовлюють необхідність формування сучасних підходів до формування валютної політики та механізму валютного регулювання. Одним із важливих напрямів удосконалення валютної політики є необхідність запровадження поетапної лібералізації валютного регулювання, що сприятиме припливу іноземного капіталу з економічно розвинутих країн світу.

Лібералізація валютного регулювання має ряд переваг і позитивних результатів, головними з яких є: спрощення доступу на міжнародний валютний ринок; зниження відсоткових ставок за внутрішніми кредитними ресурсами; розширення обсягів іноземного інвестування; наповнення внутрішнього фінансового ринку іноземними інвестиціями; збільшення обсягів операцій на національних фінансових ринках з одночасним зниженням рівня їх монополізації; спрощення залучення довгострокових іноземних капіталів в економіку; технічна модернізація виробництва та підвищення кваліфікації працівників; стимулювання економічного піднесення країни та зростання добробуту її населення.

Проте, поряд з перевагами, існують і певні ризики для країни, що проводить лібералізацію валютного регулювання. Вони можуть бути пов'язані з:

- надмірною концентрацією іноземних інвестицій в окремих, переважно сировинних, галузях економіки з одночасною нестачею в інших галузях;
- циклічністю руху іноземного капіталу та ймовірністю необхідності його раптового повернення;
- порушенням макроекономічної рівноваги через підвищену чутливість до зовнішніх загроз;
- переважанням дешевого іноземного банківського капіталу на внутрішньому фінансовому ринку, що створює загрози для вітчизняної банківської системи.

Крім того, перешкодами для валютної лібералізації можуть стати: високий рівень тіньової економіки; непосильне податкове навантаження; відтік капіталу; несприятлива кон'юнктура зовнішніх ринків; проблеми зовнішньоекономічних партнерів тощо.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Позитивний ефект валютної лібералізації проявляється, насамперед, у тих країнах, які мають розвинуте правове та інституційне середовище. У країнах із трансформаційною економікою негативні наслідки неконтрольованого переміщення іноземних капіталів можуть домінувати над їх позитивним впливом, оскільки підвищення ступеня мобільності капіталу неминуче супроводжується збільшенням кількості короткотермінових операцій спекулятивного характеру [3, с. 29].

Валютна лібералізація створить умови для залучення інвесторів, оскільки вони отримають нові можливості для збільшення диверсифікації інвестицій та отримання прибутку. Саме тому основним завданням державної політики у сфері валютного регулювання має стати досягнення балансу між перевагами та можливими втратами валютної лібералізації. Адже чим більш лібералізована країна, тим легше вести бізнес на її території та інвестувати у її економіку.

Список використаних джерел

1. Про валюту та валютні операції: Закон України: від 21.06.2018 № 2473-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
2. Гарбінська-Руденко А. В. Валютне законодавство України в умовах валютної лібералізації. Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності (теорія а практика). 2019. Вип.15. С.119-126.
3. Белінська Я. Можливості і наслідки валютно-фінансової лібералізації в Україні. Вісник Національного банку України. 2006. № 1. С. 28-34.

УДК 336.74

Т. Р. ГНІДИН
Мукачівський державний університет

СУЧАСНИЙ СТАН БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ В УКРАЇНІ

В процесі своєї діяльності кожне підприємство виконує безліч видів фінансових операцій, що забезпечують підтримку взаємовідносин з іншими суб'єктами, з якими постійно відбуваються угоди з приводу придбання засобів і предметів праці, реалізації продукції (товарів, послуг). Крім того, ведуться не лише зовнішні розрахунки, а й внутрішньогосподарські (це розрахунки з робітниками та службовцями при створенні та використанні різних грошових фондів).

Підприємство одержує виручку за реалізовану продукцію, виконані роботи або надані послуги методом перерахування грошей на розрахунковий рахунок, тобто безготівковим

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>